

**PROF. DR HAB. ADOLF HORUBAŁA
DOKTOREM HONORIS CAUSA
SZKOŁY GŁÓWNEJ GOSPODARSTWA WIEJSKIEGO
W WARSZAWIE**

W dniu 16 grudnia 1997 r. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie nadała zaszczytny tytułu Doktora Honoris Causa prof. dr hab. Adolfowi Horubałe. Stanowi to zasłużony wyraz uznania wkładu Kandydata w rozwój macierzystej Uczelni, jak i nauki o żywności w Polsce.

Prof. Adolf Horubała urodził się dnia 6 stycznia 1925 r. Po ukończeniu studiów w 1950 r. na Wydziale Rolnym UMCS, podjął pracę na SGGW pod kierunkiem prof. Eugeniusza Pijanowskiego. Z Uczelnią tą związał się na stałe, uzyskując na niej kolejne stopnie i tytuły naukowe do tytułu profesora zwyczajnego (1982), oraz przeszedł kolejne stanowiska od asystenta aż do Kierownika Katedry Technologii Przemysłu Fermentacyjnego i Owocowo-Warzywnego (1971–1989). Jego ogromny wkład w rozwój macierzystej Uczelni, to również działalność na stanowiskach jej prorektora (1981–84) dwukrotnego dziekana Wydziału Technologii Żywności (1966–71 i 1979–81), w-dyrektora Instytutu Technologii Żywności (1971–78).

Działalność prof. Horubały na Uczelni wyraziła się nie tylko wykształceniem wielu wartościowych absolwentów (ponad 100), ale również kierowaniem studium doktoranckim (1978-82). Pod Jego kierunkiem 11 osób wykonało prace doktorskie a 3 współpracowników habilitowało się i uzyskało tytuł naukowy profesora.

Prof. Adolf Horubała ukształtował swój warsztat wykazując rzadką umiejętność zastosowania nauk podstawowych w technologii żywności, a w szczególności badaniach nad jakością produktów owocowych i warzywnych. Omawiając dorobek naukowy prof. Horubały, należy podkreślić Jego szczególnie udział w:

- tworzeniu podstaw stosowania radiacyjnych metod w technologii utrwalania żywności oraz badania wpływu promieniowania jonizującego na zmiany frakcji węglowodanowej, białkowej, tłuszczowej i polifenolowej żywności,
- wyjaśnieniu mechanizmów degradacji składników żywności w procesie obróbki cieplnej, a w szczególności powstawaniu kwasu pirolidonokarboksylowego, karboksymetylofurfuralu oraz tworzenia się nieenzymatycznego brązowienia żywności; badania te były prowadzone na substracie soku i koncentratu pomidorowego,
- ustaleniu braku współzależności między aktywnością oksydazy o-fenolowej a zawartością polifenoli oraz szybkością ciemnienia przetworów jabłkowych, jak i niezależność aktywności enzymów oksydoredukcyjnych od impulsów luminescencyjnych,
- wykazaniu przemian jakim ulegają związki polifenolowe w procesach przetwarzania owoców.

Wyniki tych prac znalazły wyraz w opublikowaniu ponad 40 prac badawczych oraz 90 monograficznych, z których wiele przyczyniło się do kształtowania właściwych metod przetwórstwa i podniesienia jakości wyrobów przemysłu owocowo-warzywnego. Ugruntowaniu znaczącej pozycji prof. Horubały w nauce o żywności służyły nie tylko wspomniane publikacje, ale również wznawiany obecnie podręcznik: „Podstawy przechowalnictwa żywności” (PWN Warszawa 1975), jak i znaczący Jego udział w wydanych wspólnie z prof. prof. E Pijanowskim i S. Mrożewskim podręcznikach: „Zarys technologii produktów owocowych i warzywnych” (PWRiL I wyd. 1964 i II wyd. 1973) oraz „Teoria i ćwiczenia z technologii produktów owocowych” (PWRiL 1963). Podręczniki te reprezentowały najwyższym poziomem akademickim, a wiele zawartych w nich informacji do dziś nie straciło na aktualności.

Dzięki osiągnięciom badawczym, głębokiej wiedzy i doskonałej umiejętności jej prezentowania, prof. Horubała był wielokrotnie zapraszany do wygłaszania referatów plenarnych, lub przewodniczenia obradom sympozjów, konferencji i kongresów naukowych.

Znacząca jest działalność prof. Horubały w strukturach organizacyjnych PAN. Od 1966 r. jest członkiem Komitetu Technologii i Chemii Żywności PAN, w którym pełnił funkcje sekretarza naukowego, przez 2 kadencje przewodniczącego, a obecnie v-przewodniczącego. Jest również v-przewodniczącym Rady Naukowej Instytutu Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN, oraz aktywnym członkiem komisji i zespołów Wydziału V PAN. Wkład prof. Horubały w rozwój nauki o żywności w kraju zazna-

czył się również w Jego udziale w Międzyresortowej Komisji Koordynacji Badań Rolniczych i Leśnych, aktywnej działalności jako koordynatora resortowego (I6) i centralnego programu (CPBP 0509), które stworzyły swego czasu warunki dla rozwoju badań w zakresie podstawowych problemów technologii żywności w skali całego kraju.

Znaczący jest jego wkład w rozwój społecznego ruchu naukowo-technicznego. Od początku swej działalności naukowej jest członkiem Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Spożywczego, w którym pełnił i pełni funkcje członka Zarządu Głównego i przewodniczącego szeregu komisji. W ramach organizacji NOT jest członkiem założycielem Akademii Inżynierskiej w Polsce. Dążąc do podniesienia jakości produktów żywnościowych, bierze udział w pracach Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, Międzynarodowej Organizacji Standaryzacji (ISO). Aktywny jest również Jego udział w pracach szeregu Zespołów Centralnych i Rad Naukowych w dziedzinie gospodarki żywnościowej, wśród których należy wymienić Jego udział w pracach: Komisji Głównej Przemysłu Spożywczego Komitetu Nauki i Techniki oraz Sekcji Technologii Żywności, Komitetu Badań Naukowych, Rady Naukowej Ministerstwa Przemysłu Spożywczego, Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji, Rolniczej Komisji Izotopowej oraz szeregu Rad Naukowych resortowych jednostek badawczych.

W działalności społeczno-naukowej prof. A. Horubały na szczególne podkreślenie zasługuje Jego udział w rozwoju czasopism naukowych i naukowo-technicznych. Od 1966 r. był członkiem, a od 1969 r. jest redaktorem naczelnym Roczników Technologii i Chemii Żywności PAN, które dzięki Jego działalności przekształciło się w kwartalnik międzynarodowy „Polish Journal of Food and Nutrition Sciences”. Od 1986 r. jest członkiem komitetu redakcyjnego Postępów Nauk Rolniczych, a był wieloletnim współredaktorem i redaktorem naczelnym czasopisma „Przemysł Spożywczy”.

Prof. dr hab. Adolf Horubała dobrze się zasłużył dla nauki polskiej. Znalazło to najwyższy wyraz uznania w nadaniu Mu w 1997 r. Medalu im M. Oczapowskiego za szczególnie wkład w rozwój nauk rolniczych i leśnych. Dzięki wysokiemu autorytetowi w środowisku naukowym prof. Horubała został wybrany w 1986 r. członkiem korespondentem Polskiej Akademii Nauk, a w 1984 r. czł. rzecz. Towarzystwa Naukowego Warszawskiego.

Antoni Rutkowski